

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la respingerea ca inadmisibilă cererii de revizuire depuse de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Avânt”, în proces de faliment, Nistor Rabuleac,

în cauza civilă, intentată la cererea Societății pe Acțiuni „Drum-96” cu privire la separarea bunurilor imobile din masa debitoare în procesul de lichidare a Societății pe Acțiuni „Avânt”,

împotriva deciziei din 20 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție,

*(Dosarul nr. 2rhc-16/24
NR. PIGD 2-15064366-01-2rhc-10042023)*

Revizuirea depusă în temeiul art. 449 lit. e) din Codul de procedură civilă poate fi admisă atunci când a fost anulată sau modificată hotărârea sau decizia instanței care a stat la baza emiterii hotărârii sau deciziei a cărei revizuire se solicită și prin această anulare sau modificare să fie posibilă corectarea / îndreptarea situației juridice

21 octombrie 2024

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților cererea de revizuire depusă de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Avînt”, în proces de faliment, Nistor Rabuleac

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stela Procopciuc, *Președinte*,

Ion Malanciuc,

Diana Stănilă, *judecători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. Prin hotărârea din 1 octombrie 1998 a Judecătoriei Economice de Circumscripție Chișinău, a fost intentat procesul de insolvabilitate față de SA „Avînt”.

2. Prin încheierea din 24 februarie 2011 a Curții de Apel Economice, a fost încetată procedura planului de reorganizare a SA „Avînt”, cu derularea procedurii de lichidare a patrimoniului debitorului, dispunându-se executarea administrării și lichidării masei de către lichidatorul Nistor Rabuleac.

3. La 16 mai 2013, S.A. „Drum-96” a depus cerere cu privire la separarea din masa debitoare a S.A. „Avînt” a construcțiilor amplasate pe bd. Dacia, nr. 65, mun. Chișinău, cu numere cadastrale: 0100120.610.01, 0100120.610.02, 0100120.610.03, 0100120.610.04, 0100120.610.05, 0100120.610.06, 0100120.610.07, 0100120.610.08, 0100120.610.09, 0100120.610.10, 0100120.610.12, 0100120.610.13, 0100120.610.14, 0100120.610.15, 0100120.610.17, 0100120.610.18 și 0100120.610.19, cu transmiterea acestora S.A. „Drum-96”.

4. La 10 noiembrie 2014, S.A. „Direcția Lucrărilor Speciale de Construcție”, S.A. „BTA-26 Glodeni”, Grigorii Popovici și S.R.L. „Danrem Trans” au depus cerere de recuzarea a judecătorului Maria Moraru de la examinarea procedurii de insolvabilitate față de S.A. „Avînt”, fiind respinsă prin încheierea din 4 decembrie 2014 a Curții de Apel Chișinău.

5. Drept urmare a depunerii la data de 19 ianuarie 2015, de către S.A. „Direcția Lucrărilor Speciale de Construcție”, S.A. „BTA-26 Glodeni”, Grigorii Popovici și S.R.L. „Danrem Trans” a cererii de recuzare a judecătorului Maria Moraru de la examinarea procedurii de insolvabilitate față de SA „Avînt”, prin încheierea din 26 ianuarie 2015 a Curții de Apel Chișinău, a fost respinsă.

6. Prin încheierea din 2 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău a fost respinsă propunerea președintelui Comitetului creditorilor S.A. „Avînt”,

S.A. „Direcția Lucrărilor Speciale de Construcție” și a lichidatorului S.A. „Avînt”, în proces de lichidare/faliment, Nistor Rabuleac, cu privire la recuzarea judecătorului Maria Moraru, de la examinarea cauzei de insolvabilitate intentate față de S.A. „Avînt”, depusă la 30 ianuarie 2015.

7. Prin hotărârea din 2 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a admis cererea depusă de S.A. „Drum-96” privind separarea bunurilor imobile din masa debitoare în procesul de lichidare a S.A. „Avînt” și s-au separat din masa debitoare a S.A. „Avînt”, în proces de lichidare, în beneficiul S.A. „Drum-96”, bunurile imobile, conform solicitării, amplasate pe bd. Dacia, nr. 65, mun. Chișinău.

8. La 18 februarie 2015, lichidatorul S.A. „Avînt”, Nistor Rabuleac, S.A. „Direcția Lucrărilor Speciale de Construcție”, S.A. „BTA-26 Glodeni”, Grigorii Popovici și S.R.L. „Danrem Trans” au declarat recurs împotriva încheierilor din 4 decembrie 2014, 26 ianuarie 2015 și 2 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 2 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierilor și hotărârii instanței de insolvabilitate, adoptarea unei noi soluții de respingere a cererii de separarea bunurilor din masa debitoare sau, după caz, remiterea cauzei spre rejudecare.

9. Prin decizia din 20 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție s-a respins recursul declarat de lichidatorul S.A. „Avînt”, Nistor Rabuleac, S.A. „Direcția Lucrărilor Speciale de Construcție”, S.A. „BTA-26 Glodeni”, Grigorii Popovici și S.R.L. „Danrem Trans” și s-a menținut hotărârea din 2 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău și încheierile din 4 decembrie 2014, 26 ianuarie 2015 și 2 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

10. Prin decizia din 20 noiembrie 2015 a Curții Supreme de Justiție s-a respins cererea B.C. „Banca Socială” S.A. cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului. S-a respins recursul declarat de B.C. „Banca Socială” S.A. și s-a menținut hotărârea din 2 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

11. Drept urmare a depunerii la data de 28 decembrie 2015 a cererii de revizuire de către lichidatorul S.A. „Avînt”, în proces de lichidare, Nistor Rabuleac, împotriva deciziei din 20 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție, prin încheierea din 17 februarie 2016 a Curții Supreme de Justiție, cererea de revizuire a fost respinsă ca fiind inadmisibilă.

12. La 10 aprilie 2023, lichidatorul S.A. „Avînt”, în proces de faliment, Nistor Rabuleac, a depus în temeiul art. 449 lit. e) din Codul de procedură civilă, cerere de revizuire, solicitând admiterea acesteia, casarea hotărârii din 2 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău și a deciziei din 20 mai 2015 a

Curții Supreme de Justiție, remiterea spre rejudecare în instanța de insolabilitate a chestiunilor vizate prin actele casate.

13. În motivarea cererii de revizuire, revizuentul a invocat că, prin hotărârea din 2 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău, menținută prin decizia din 20 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție, au fost separate din masa debitoare a S.A. „Avînt”, bunurile imobile cu numere cadastrale: 0100120.610.01, 0100120.610.02, 0100120.610.03, 0100120.610.04, 0100120.610.05, 0100120.610.06, 0100120.610.07, 0100120.610.08, 0100120.610.09, 0100120.610.10, 0100120.610.12, 0100120.610.13, 0100120.610.14, 0100120.610.15, 0100120.610.17, 0100120.610.18 și 0100120.610.19.

14. Totodată, a menționat că, pentru pronunțarea acestor soluții, instanța de insolabilitate și instanța de recurs au reținut drept argument principal anume decizia din 3 aprilie 2013 a Curții Supreme de Justiție, prin care bunurile nominalizate au fost adjudecate în folosul S.A. „Drum-96”.

15. Revizuentul a afirmat că, prin încheierea din 22 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, a fost casată decizia din 3 aprilie 2013 a Curții Supreme de Justiție. Drept urmare, a considerat ca fiind incident temeiului de revizuire prevăzut de art. 449 lit. e) din Codul de procedură civilă.

16. Copia cererii de revizuire a fost expediată în adresa intimațiilor conform scrisorii datate cu 13 iunie 2023 (Vol.II, f.d.55) și a fost recepționată la 16 iunie 2023, conform avizelor de recepție (Vol.II, f.d.57-58).

17. Lichidatorul S.A. „Avînt”, în proces de faliment, Nistor Rabuleac, la 14 august 2023 a înregistrat poziția formulată la referință depusă de S.R.L. „Drum-96”, insistând la admiterea cererii de revizuire.

18. La data de 29 iunie 2023 și la 24 septembrie 2024, S.R.L. „Drum-96” (anterior S.A. „Drum-96), reprezentată de avocatul Denis Grecu, a depus referință la cererea de revizuire, exprimând poziția în favoarea respingerii acesteia ca fiind inadmisibilă.

19. Pe 25 septembrie 2024, S.R.L. „Danrem Trans”, reprezentat de avocatul Sergiu Balaban a depus poziție ce ține de cererea de revizuire depusă de lichidatorul S.A. „Avînt”, în proces de faliment, Nistor Rabuleac, prin care a menționat că susține cererea de revizuire.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

20. Art. 448 din Codul de procedură civilă:

„Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri sau încheieri rămase irevocabilă prin neatacare se soluționează de instanța care s-a pronunțat asupra fondului.

Cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.”

21. Art. 449 lit. e) din Codul de procedură civilă:

„Revizuirea se declară în cazul în care s-a anulat ori s-a modificat hotărârea, sentința sau decizia instanței judecătorești care au servit drept temei pentru emiterea hotărârii sau deciziei a căror revizuire se cere.”

22. Art. 453 alin. (1) lit. a) și (3) din Codul de procedură civilă:

„După ce examinează cererea de revizuire, instanța emite unul din următoarele acte de dispoziție: încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Încheierea de respingere a cererii de revizuire poate fi atacată cu recurs în instanța ierarhic superioară, cu excepția cazurilor în care cererea de revizuire este examinată de Curtea Supremă de Justiție.”

23. Art. 451 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare la momentul depunerii cererii de revizuire):

„Cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art. 447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art. 449 și anexându-se probele ce le confirmă.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

24. Din actele cauzei rezultă că cererea de revizuire este depusă de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Avînt”, în proces de faliment, Nistor Rabuleac împotriva deciziei din 20 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție, prin care s-a respins recursul declarat de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Avînt”, Nistor Rabuleac, S.A. „Direcția Lucrărilor Speciale de Construcție”, S.A. „BTA-26 Glodeni”, Grigorii Popovici și S.R.L. „Danrem Trans” și s-a menținut hotărârea din 2 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău și încheierile din 4 decembrie 2014, 26 ianuarie 2015 și 2 februarie 2015 a Curții de Apel Chișinău.

25. Instanța de revizuire subliniază că revizuirea reprezintă o cale de atac prin care se poate anula o hotărâre judecătorească definitivă și relua judecarea cauzei, asigurând respectarea principiilor fundamentale ale unui proces echitabil.

26. Unul dintre aspectele esențiale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care impune ca, odată ce instanțele judecătorești au dat o soluție finală într-o anumită chestiune, aceasta să nu mai poată fi contestată. Securitatea raporturilor juridice implică respectarea principiului **res judicata**, adică principiul irevocabilității hotărârilor judecătorești.

27. Acest principiu stipulează că nicio parte nu are dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii doar pentru a obține o

reexaminare și o nouă soluționare a cauzei. Competența instanțelor de revizuire trebuie utilizată pentru a corecta erori judiciare sau omisiuni ale justiției, nu pentru a reevalua cazul. Revizuirea nu trebuie privită ca un apel mascat, iar simpla existență a două opinii divergente cu privire la aceeași problemă nu constituie un motiv de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată numai atunci când circumstanțele esențiale și convingătoare o impun (Brumărescu v. România, nr. 28342/95, § 61-62; Roșca v. Moldova, nr. 6267/02, § 24-25; Riabîh v. Rusia, § 52).

28. Curtea Supremă de Justiție subliniază că principiul menționat interzice părților să utilizeze revizuirea ca mijloc de redeschidere a unor noi proceduri judiciare cu privire la aceeași problemă, în vederea obținerii unei reanalizări și a unei noi hotărâri. Astfel, revizuirea cauzei nu trebuie transformată într-un control judiciar mascat.

29. Astfel conturat, principiul securității juridice implică obligația statului de a depune eforturi pentru a identifica procedurile judiciare conexe și de a preveni redeschiderea unor noi procese privind aceeași problemă. Deși principiile enunțate nu exclud în totalitate existența unor proceduri extraordinare, prin care să fie reanalizate aspecte deja soluționate, este necesar ca, în materie civilă, utilizarea acestor proceduri să fie excepțională, pentru a respecta siguranța circuitului civil, un element esențial al preeminenței dreptului într-o societate democratică.

30. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că legislația procesuală prevede mecanisme care permit anularea hotărârilor judecătorești irevocabile în cazul necesității corectării unor erori judiciare sau omisiuni ale justiției. Revizuirea, fiind o cale de retractare, și nu de reformare a hotărârii, permite redeschiderea procesului doar pe baza unor temeiuri strict prevăzute de lege.

31. Instanța de revizuire, aliniindu-se raționamentelor Curții Europene, recunoaște că o hotărâre judecătorească definitivă și irevocabilă se bucură de autoritatea **res judicata**, astfel încât un litigiu soluționat nu mai poate face, în principiu, obiectul unui nou proces cu același obiect, aceeași cauză și între aceleași părți. Cu toate acestea, Completul de judecată subliniază că reglementarea adecvată a căilor de atac extraordinare trebuie să găsească un echilibru între principiul autorității de lucru judecat și necesitatea pronunțării unei hotărâri legale și temeinice. Astfel, este necesară identificarea unor situații echitabile care să asigure respectarea dreptului la un proces echitabil și a principiului securității raporturilor juridice.

32. La caz, lichidatorul S.A. „Avînt”, în proces de faliment, Nistor Rabuleac a depus cerere de revizuire în temeiul art. 449 lit. e) din Codul de

procedură civilă, invocând faptul că s-a anulat decizia instanței judecătorești care a servit drept temei pentru emiterea deciziei a cărei revizuire se cere.

33. Completul de judecată menționează că prin decizia Curții Supreme de Justiție din 3 aprilie 2013 s-a admis recursul declarat de SA „Drum-96”. S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2012 și hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 1 septembrie 2011, s-a emis o hotărâre nouă, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de SA „Drum-96”. S-a recunoscut dreptul de proprietate al SA „Drum-96” asupra construcțiilor din mun. Chișinău, bd. Dacia 65, cu nr. cadastrale: 0100120.610.01, 0100120.610.02, 0100120.610.03, 0100120.610.04, 0100120.610.05, 0100120.610.06, 0100120.610.07, 0100120.610.08, 0100120.610.09, 0100120.610.10, 0100120.610.12, 0100120.610.13, 0100120.610.14, 0100120.610.15, 0100120.610.17, 0100120.610.18 și 0100120.610.19; S-a obligat SA „Avînt” să restituie în natură SA „Drum-96” imobilele din mun. Chișinău, bd. Dacia 65, amplasate pe o suprafață de 0,95 ha, cu evacuarea SA „Avînt” și a tuturor bunurilor acesteia din imobilele date. S-a declarat nulitatea parțială a contractul de gaj nr. 2088 din 06 septembrie 2007, încheiat între SA „Avînt” și SRL „Danrem Trans” în partea gajării (ipotecării) imobilelor amplasate în mun. Chișinău, bd. Dacia 65, cu nr. 4 cadastrale: 0100120.610.01, 0100120.610.02, 0100120.610.03, 0100120.610.04, 0100120.610.05, 0100120.610.06, 0100120.610.07, 0100120.610.08, 0100120.610.09, 0100120.610.10, 0100120.610.12, 0100120.610.13, 0100120.610.14, 0100120.610.15, 0100120.610.17, 0100120.610.18 și 0100120.610.19. S-a respins acțiunea reconvențională înaintată de SA „Avînt”, în proces de lichidare, ca fiind neîntemeiată. S-a încasat din contul SA „Avînt” în beneficiul SA „Drum 96” taxa de stat în sumă de 6 100 de lei.

34. Prin încheierea din 22 februarie 2023 a Curții Supreme de Justiție, s-a casat decizia din 3 aprilie 2013 a Curții Supreme de Justiție. S-a reținut prezenta cauză în procedura Curții Supreme de Justiție pentru examinare în ordine de recurs a recursului declarat de Societatea pe Acțiuni „Drum-96”, împotriva deciziei din 27 martie 2012 a Curții de Apel Chișinău.

35. Prin decizia din 28 iunie 2024 a Curții Supreme de Justiție, s-a admis recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Drum-96”. S-a casat decizia Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2012 și hotărârea Judecătoriei Economice de Circumscripție din 1 septembrie 2011, în partea admiterii acțiunii reconvenționale depusă de Societatea pe Acțiuni „Avînt”, în proces de lichidare și în această parte se emite o nouă hotărâre, prin care acțiunea reconvențională depusă de Societatea pe Acțiuni „Avînt”, în proces de lichidare, împotriva Societății pe Acțiuni „Drum-96” cu privire la declararea nulității contractului de arendă, constatarea faptului juridic de posesie și

folosință a imobilelor pe un termen de 15 ani și recunoașterea dreptului de proprietate prin uzucapiune asupra imobilelor, s-a respins, ca fiind neîntemeiată. În rest, decizia Curții de Apel Chișinău din 27 martie 2012 și hotărârea Judecătoriai Economice de Circumscripție din 1 septembrie 2011, s-a menținut.

36. Din analiza dosarului reiese că hotărârea Curții de Apel Chișinău din 2 februarie 2015, confirmată ulterior prin decizia Curții Supreme de Justiție din 20 mai 2015, s-a bazat pe recunoașterea dreptului de proprietate asupra bunurilor în litigiu de către Curtea Supremă de Justiție, prin decizia din 3 aprilie 2013. Această decizie a acordat câștig de cauză Societății pe Acțiuni „Drum-96”, recunoscându-i dreptul de proprietate asupra bunurilor respective. În același timp, acțiunea reconvențională depusă de Societatea pe Acțiuni „Avînt” pentru recunoașterea dreptului său de proprietate asupra acelorași bunuri a fost respinsă.

37. În urma revizuirii și casării deciziei Curții Supreme de Justiție din 3 aprilie 2013 și emiterii unei noi hotărâri la 28 iunie 2024, deși Curtea Supremă de Justiție nu a mai acordat câștig de cauză Societății pe Acțiuni „Drum-96” și nu i-a recunoscut dreptul de proprietate, Curtea Supremă de Justiție nu i-a acordat câștig de cauză nici Societății pe Acțiuni „Avînt” care nu a obținut recunoașterea dreptului său de proprietate asupra bunurilor în cauză.

38. Prin urmare, în urma revizuirii și a deciziei din 28 iunie 2024, Societatea pe Acțiuni „Avînt” nu a obținut niciun avantaj, deoarece acțiunea sa reconvențională a fost respinsă din nou.

39. În acest context, anularea hotărârii nu poate duce la corectarea situației, deoarece bunurile care au fost scoase din masa debitoare a Societății pe Acțiuni „Avînt” prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 2 februarie 2015 nu mai pot fi efectiv reintegrate în patrimoniul acesteia. Prin decizia din 28 iunie 2024, aceste bunuri nu mai fac parte din masa debitoare a Societății pe Acțiuni „Avînt”, deoarece acțiunea reconvențională a fost respinsă. De asemenea, din motivarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 2 februarie 2015 rezultă că respectivele bunuri au fost incluse în masa debitoare a Societății pe Acțiuni „Avînt” pe baza uzucapiunii, care însă nu a fost confirmată prin decizia Curții Supreme de Justiție din 28 iunie 2024.

40. Or, simplul fapt că hotărârea care a stat la baza deciziei a fost anulată nu este suficient. Pentru redeschiderea procedurii este necesar ca această anulare să aducă o corectare / îndreptare efectivă a situației juridice.

41. Este important de reținut că procedura de revizuire nu are ca efect automat restabilirea situației anterioare în patrimoniul debitorului, dacă nu sunt dovedite temeieri legale care să justifice o modificare a dreptului de

proprietate asupra bunurilor. În acest caz, deși hotărârea inițială a fost casată, decizia ulterioară nu a corectat situația juridică în favoarea Societății pe Acțiuni „Avînt”, iar bunurile nu mai pot fi reintegrate în masa debitoare.

42. Problema de drept esențială constă în faptul că simpla anulare a unei hotărâri nu este suficientă pentru a rectifica o situație juridică în care bunurile au fost deja separate din masa debitoare și atribuite unei alte părți. În speța de față, uzucapiunea, care ar fi putut constitui un temei pentru recunoașterea dreptului de proprietate în favoarea Societății pe Acțiuni „Avînt”, nu a fost confirmată, ceea ce a împiedicat restabilirea situației anterioare.

43. În concluzie, din punct de vedere juridic, anularea unei hotărâri în cadrul revizuirii trebuie să fie însoțită de soluționarea efectivă a fondului problemei și de emiterea unei noi hotărâri care să aducă o corectare clară a situației juridice, în special în cazuri care implică drepturi de proprietate și masa debitoare, ceea ce la caz nu s-a constatat.

44. Având în vedere considerentele expuse anterior și faptul că argumentele prezentate în cererea de revizuire nu au fost confirmate de materialele cauzei, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia că cererea de revizuire depusă de către Societatea pe Acțiuni „Avînt”, în proces de faliment, prin lichidatorul Nistor Rabuleac, împotriva deciziei din 20 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție, trebuie respinsă ca inadmisibilă.

45. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 270 și 453 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă.

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge ca inadmisibilă cererea de revizuire depusă de lichidatorul Societății pe Acțiuni „Avînt”, în proces de faliment, Nistor Rabuleac împotriva deciziei din 20 mai 2015 a Curții Supreme de Justiție adoptată în cauza civilă, intentată la cererea Societății pe Acțiuni „Drum-96” cu privire la separarea bunurilor imobile din masa debitoare în procesul de lichidare a Societății pe Acțiuni „Avînt”.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președinte

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă